

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 6C/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3720200924
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mišúnová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2020:3720200924.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudkyňou JUDr. Dagmar Mišúnovou, v právnej veci žalobkyne: T. V., B.. X.X.XXXX, X. U. XX/XX-H., L. X., zast. JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., IČO: 36 860 654, Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, proti žalovanému: T. W., B.. X.X.XXXX, X. T. Č. XXX, zast. LALINSKÝ ADVOKÁT s.r.o. IČO: 47 253 096, Kálov 653/23-2, Žilina za účasti intervenienta na strane žalovaného : KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, Štefankovičova ul. 4, Bratislava, zast. JUDr. Baltazárom Mucskom - advokátom, Vajnorská 55, Bratislava o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 4.000 Eur , do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyňa m á voči žalovanému nárok na náhradu trov konania z priznanej sumy v rozsahu 100%, ktorú náhradu trov konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala proti žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 Eur s poukazom na § 11 a § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 1T 88/2018-227 zo dňa 21.11. 2018, právoplatným dňa 07.12. 2018 bol žalovaný odsúdený pre trestný čin ublíženia na jej zdraví. V konaní Okresného súdu Považská Bystrica pod sp. zn. 8C/ 30/2019 bol žalovaný zaviazaný zaplatiť jej náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré jej bolo zvýšené podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z. Dňa 03.03. 2020 žalovaného vyzvala, aby jej uhradil nemajetkovú ujmu, vzhľadom na následky úrazu, ktoré utrpela, zníženú dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, keďže je trvale pripútaná na lôžko a invalidný vozík. Žalovaný vec postúpil poisťovni Kooperativa poisťovňa, a.s. a táto jej dňa 06.03. 2020 oznámila, že jej požiadavka je nedôvodná a že sa nejedná o škodu. Žalobkyňa poukázala na to, že je staršia osoba, pripútaná na lôžko a invalidný vozík. Po dopravnej nehode nie je sebestačná, pri zabezpečovaní hygieny jej musí pomáhať manžel, pri chôdzi musí používať chodítko, invalidný vozík, nemôže vykonávať prechádzky na čerstvom vzduchu, vykonávať návštevy rodinných príslušníkov, pričom mala za to, že uvedená nemajetková ujma v rozsahu 20.000,- zodpovedá uvedeným obmedzeniam. Na preukázanie svojich tvrdení k žalobe pripojila: vyjadrenie Kooperativa poisťovňa, a.s. zo dňa 5.3.2020, výzvu na úhradu nemajetkovej ujmy zo dňa 3.3.2020, žiadala pripojiť spisy Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/88/2018, sp. zn. 8C/ 30/2019 a navrhla vypočúť svedkov - manžela L. V. a dcéru N.. I. T..

2. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť, a to predovšetkým pre nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie v konaní. Uviedol, že nespochybňuje prípadné plnenie, na ktoré má žalobkyňa nárok vzhľadom na ujmu, ktorá jej bola spôsobená dopravnou nehodou a ktorú zavinil žalovaný. Mal však za to, že v zmysle rozhodovacej praxe súdov, ako aj eurokonformného výkladu problematiky nemajetkovej ujmy ide jednoznačne o plnenie, ktoré je v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla kryté poisťovňou, t.j. môže byť vyplatené v rámci poistenia. Vyššie uvedené tvrdenie potvrdzuje aj rozhodovacia prax súdov, Ústavného súdu SR, ako aj výklad týkajúci sa nemajetkovej ujmy podaný Súdny dvorom EÚ. Za najdôležitejší zdroj eurokonformného výkladu v danej problematike považuje Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013, Haasová, C - 22/12, EU:C:2013:692 (ďalej len „rozsudok Haasová“). Následne Ústavný súd SR Uznesením zo dňa 11.10.2016, sp. zn.: III. ÚS 666/2016 konštatuje, že pri výklade významu slova „škoda“ je potrebné skúmať nie len úmysel slovenského zákonodarcu, ale dôležitým je aj skúmanie úmyslu úniového zákonodarcu. Ústavný súd zdôraznil povinnosť súdov uplatňovať v rozhodovacej praxi eurokonformný výklad zákonov. Ústavný súd sa stotožnil so súdmi nižšej inštancie, ktoré uplatnili extenzívny výklad pojmu „škoda“ tak, že do tohto pojmu subsumovali aj nemajetkovú ujmu za zásah do osobnostných práv pri dopravnej nehode. K eurokonformnému výkladu napokon pristúpil aj Najvyšší súd SR ktorého rozhodnutie bolo publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR č. 8/2018 ako judikát č. R 61/2018. Najvyšší súd SR v predmetnom judikáte riešil pasívnu vecnú legitímáciu poisťovne. Najvyšší súd SR jasne a presvedčivo judikoval, že „škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitímovaná.“ Krajský súd Trnava vo svojom rozsudku sp. zn. 25Co/258/2016 zo dňa 29.03.2017 konštatoval, že, „vo svetle uvedeného (eurokonformného) výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení potom platí, že náhrada škody z dôvodu nemajetkovej ujmy spadá do rozsahu krytia povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku, a preto žalovaná 2/ je ako poisťovateľ zodpovednosti žalovanej 1/ za škodu, pasívne vecne legitímovaným subjektom, ktorému na základe ustanovenia §15 ods. 1 Zákona o povinnom zmluvnom poistení vznikne povinnosť uhradiť škodu žalobkyňi.“ Za otázku žalovaný považoval skutočnosť, prečo žalobca za pasívne legitímovaného označuje iba žalovaného, nakoľko sa sám vo svojom návrhu žaloby odvoláva na vyššie uvedený judikát Najvyššieho súdu R 61/2018, pričom tento judikát výslovne uvádza, že pasívne legitímovaným subjektom je poisťovňa. Žaloba sa tak javí podľa názoru žalovaného ako zmätočná, a to najmä z dôvodu, že žalobkyňa vo svojom návrhu neuviedla všetkých žalovaných. Žalovaný z uvedených dôvodov namietal pasívnu vecnú legitímáciu tak, ako je uvedená v žalobe. Ďalej poukázal na to, že žalobkyňa zmätočne uvádza svoj zdravotný stav, keď najprv uvádza, že je pripútaná na lôžko, následne nejasne uvádza, že k chôdzi potrebuje chodítko alebo invalidný vozík. Z návrhu žaloby tak ani nie je jasné v akom vážnom zdravotnom stave sa žalobkyňa nachádza, resp. aké sú skutočne jej obmedzenia. Spornú považoval aj výšku vyčíslenia údajnej nemajetkovej ujmy, ktorá v návrhu žalobkyne nie je konkrétnejšie odôvodnená a ani doložená objektívnymi lekáorskými správami či posudkami, ktoré by potvrdzovali tvrdenia žalobkyne - pripútanie na lôžko alebo nutnosť invalidného vozíka. Výška ohodnotenia nemajetkovej ujmy je teda v žalobe stanovená iba na základe subjektívnych hodnotení a pocitov žalobkyne. Žalovaný neuznal uplatnený nárok ani na základe jej konštatovania o pripútaní na lôžko, a to najmä z dôvodu, že žalobkyňa nespôsobil pri dopravnej nehode zranenia, na základe ktorých by bola žalobkyňa pripútaná na lôžko alebo odkázaná na invalidný vozík. Podľa názoru žalovaného, nemôže byť stav žalobkyne klasifikovaný ako pripútaný na lôžko, a to predovšetkým z dôvodu, že jej liečba nepresahovala obdobie dlhšie ako jeden rok, keď v Lekárskom posudku zo dňa 05.08.2019, ktorý žalobkyňa predložila už v rámci konania sp. zn. 8C/30/2019 je jednoznačne uvedený začiatok liečenia 23.05.2018 a ukončenie liečenia dňa 21.05.2019. Zdravotný stav žalobkyne teda možno považovať za ustálený ku dňu 21.05.2019. Poukázal na konanie vedené na Okresnom súde v Považskej Bystrici pod sp. zn. 8C/30/2019 s totožnými subjektmi, kde predmetom konania bol nárok žalobcu vo veci náhrady škody na zdraví a sťaženia spoločenského uplatnenia, pričom žalobkyňa bol zo strany súdu priznaný nárok na plnenie a žalovanému bola uložená povinnosť nahradiť žalobcovi spôsobenú ujmu. Väčšiu časť plnenia a nároku žalobcovi poskytla napokon aj samotná poisťovňa. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva by priznaná finančná náhrada napr. v konaniach o ochranu osobnosti nemala byť neprimeraná iným finančným kompenzáciám - napríklad výške náhrady za utrpenie a bolesť (ktoré boli spôsobené napr. telesnými zraneniami - Karhuvaara a Iltalehti v. Fínsko). Podobne sa vyjadril aj Najvyšší súd SR, keď konštatoval, že priznávanie premrštených súm by mohlo viesť k bezdôvodnému obohacovaniu sa a dokonca by mohlo bagatelizovať niektoré ujmy na iných základných právach (rozsudok NS SR, sp.

zn. 4 Cdo 171/2005 zo dňa 27.04.2006). Súd by pri určovaní konkrétnej výšky náhrady za spôsobenú ujmu mali zohľadňovať nielen primeranosť k iným finančným kompenzáciám, ale naďalej prihliadať napríklad na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Zavedenie princípu primeranosti k iným formám finančných kompenzácií spolu s ponechaním možnosti prihliadať na osobitosti jednotlivého prípadu umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala „spravodlivé zadosťučinenie“. Ďalej poukázal aj na názor Ústavného súdu SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 426/2014 zo dňa 13. augusta 2014, podľa ktorého „je nemajetková ujma krytá v slovenskej právnej úprave cez ustanovenia zákona o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. V zmysle tohto názoru sú nemajetková ujma a sťaženie spoločenského uplatnenia nárokmi nemajetkovej povahy odškodňované v zmysle § 444 OZ. Oba vlastne nároky, ktoré uplatňuje žalobkyňa sú nárokmi nemajetkovej ujmy odškodňované podľa § 444 Občianskeho zákonníka. Nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia má povahu špeciálnej úpravy vo vzťahu k ochrane osobnosti. Žalobkyňa úraz prežila a uplatňuje si nároky súvisiace s poškodením zdravia, telesnej integrity, ako aj nároky súvisiace so zásahom do spoločenského a rodinného života. Žalovaný, ako uviedol už aj predtým v trestnom konaní sp. zn. 1T/88/2018, vedenom pred Okresným súdom Považská Bystrica, svoje konanie úprimne ľutuje a celá situácia ho mrzí. Výšku nemajetkovej ujmy, ktorú si v tomto konaní uplatňuje žalobca však považuje za neprimeranú a v kontexte ustálenej rozhodovacej praxe súdov SR má za to, že takto neprimeraná výška náhrady nemôže byť zo strany súdu priznaná ani v zmysle princípu proporcionality. Navrhované plnenie vo výške spolu 20.000 € by bolo pre žalovaného likvidačné, nakoľko momentálne nie je po finančnej stránke schopný vyplatiť žalobcovi požadovanú sumu, musel by požiadať o pôžičku, pričom jeho výdavky na živobytie by sa tak podstatne zvýšili, čo by malo nepriaznivý dopad na jeho osobu ako aj na jeho blízkych.

3. Písomným podaním zo dňa 6.5.2020 vstúpil do konania na stranu žalovaného intervenient, ktorý žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Uviedol, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nie je možné priznať žalobkyňi, ak ho odôvodňuje z tých istých dôvodov, za ktoré jej bola poskytnutá náhrada škody na zdraví v zmysle ustanovenia § 444 OZ, t. j. náhrada za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia v súlade s ustanoveniami zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobkyňa si u žalovaného/intervenienta uplatnila nárok na náhradu škody na zdraví - bolestné, náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia a mimoriadne navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, kedy jej v zmysle záverov šetrenia predmetných nárokov bolo zo strany žalovaného/intervenienta vyplatené bolestné vo výške 1.915,20 Eur, sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 6.281,- Eur a mimoriadne navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 3.140,05 Eur. V prípade bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia ide o náhradu osobnej - nemajetkovej ujmy, odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a v spoločnosti. Ide o náhradu poskytovanú za trvalé následky vyvolané škodou na zdraví, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú možnosti poškodeného uplatniť sa v ďalšom spoločenskom živote, t. j. náhrada za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom ale napríklad aj športovom živote, teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života, pri plnení jeho rôznych spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia. Mal za to, že zložky práva, ktoré si uplatňuje žalobkyňa v konaní titulom nemajetkovej ujmy z dôvodu ochrany osobnosti sú zložkami práva, ktoré sa priznávajú v rámci odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Právo na náhradu škody na zdraví v zmysle ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka a právo na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka sú samostatné nároky fyzickej osoby, avšak nemožno ich duplicitne uplatňovať na základe rovnakých skutkových tvrdení. Strohé skutkové tvrdenia v žalobe odôvodňujúce domnelý nárok žalobkyne možno bez akýchkoľvek pochybností subsumovať pod náhradu škody na zdraví, ktorá sa nahrádza inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia, upraveným v § 444 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj v osobitnom zákone č. 437/2004 Z. z., pričom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Nitra zo dňa 25.11.2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 8Co/276/2013 v zmysle ktorého „Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2, 3, OZ a nároky na náhradu škody podľa § 444 OZ za bolesť a SSU, sú samostatné právne prostriedky ochrany fyzickej osoby, preto ich nemožno uplatniť na základe rovnakých skutkových tvrdení. Nároky z titulu náhrady škody na zdraví sú špeciálnymi nárokmi vo vzťahu k všeobecným nárokom vzniknutým podľa § 11 a nasl. OZ. Pokiaľ nároky na nemateriálnu ujmu dané ustanovením § 444 OZ nebudú dostatočnou satisfakciou za škodu na zdraví za bolestné a SSU, nie je vylúčené, aby sa dotknutá osoba domáhala ďalšej satisfakcie podľa všeobecných ustanovení

na ochranu osobnosti. Nie je však prípustné, aby sa osoba dotknutá na zdraví pokúšala návrhom na ochranu osobnosti nahradzovať alebo navyšovať svoje nároky z titulu náhrady škody.“ „Odvolací súd zhodne ako súd prvého stupňa tiež dospel k záveru, že náhrada nemajetkovej ujmy podľa § 11 a nasl. OZ je možná len v prípade, že škodu na zdraví ako zásah do telesnej a psychickej integrity, nemožno nahradiť vôbec alebo len v neúplnom rozsahu. Teda podanie návrhu na ochranu osobnosti, o náhradu za nemajetkovú ujmu v peniazoch možno pripustiť len v prípadoch, ktoré nespádajú pod špeciálny režim náhrady škody v OZ a zák. č. 437/2004 Z. z., avšak len v rozsahu mimo jeho zvýšenia v zmysle § 9 ods. 5,6. citovaného zákona, pričom si však neuplatnila náhradu za SSU, ktorá ani nebola vyčíslená v lekárskom posudku o bolestnom a SSU a nie je potom prípustné, aby sa navrhovateľka ako osoba dotknutá, pokúšala návrhom na ochranu osobnosti nahradzovať alebo navyšovať svoje nároky z titulu náhrady škody na zdraví.“ K rovnakému záveru dospel Ústavný súd SR vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 426/2014 zo dňa 13.08.2014, kde jasne vyslovil: „Ujma na zdraví fyzickej osoby je pokrytá inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 444 OZ, preto je vylúčená možnosť jej náhrady na základe ustanovení o ochrane osobnosti.“ Poukázal taktiež aj na stanovisko a argumentáciu Krajského súdu v Prešove: „Z doterajšej súdnej praxe, nie sú známe judikované rozhodnutia (podľa slovenskej právnej úpravy), aby ten, kto mal poškodené zdravie, mal nárok na náhradu cez ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Nároky poskytované cez ochranu osobnosti, sú známe, avšak na inom skutkovom základe. V danom prípade však žalobkyňa po dopravnej nehode je žijúcou osobou, ktorá osobne uplatňuje nároky z titulu dopravnej nehody, ktorú jej spôsobil žalovaný v I. rade, a to nároky týkajúce sa nemajetkovej ujmy v oblasti poškodeného zdravia a rodinného a súkromného života...Tieto nároky sú pokryté ust. § 444 Občianskeho zákonníka a zákonom č. 437/2004 Z. z. Odvolací súd nepopiera, že takéto nároky sú zložkami práva, ak dôjde aj k zásahu do osobnostných práv, ale v prípade sťaženia spoločenského uplatnenia sú nemajetkovou ujmu, ktorou sa výslovne odškodňuje sťaženie v živote a v spoločnosti. Tie zložky práva, ktoré uplatňuje žalobkyňa v konaní z titulu nemajetkovej ujmy cez ustanovenia týkajúce sa ochrany osobnosti, sú zložkami práva, ktoré sa priznávajú, keď sa odškodňuje sťaženie spoločenského uplatnenia.“ Intervenient zdôraznil, že simultánnosť týchto nárokov nie je kategoricky vylúčená vo vzťahu k jednej škodovej udalosti, ale ich kauza, a teda dôvody pre ktoré sa uplatňuje musia byť odlišné. V žalobe Žalobkyne sú uvedené len tie dôvody za ktoré už raz odškodnená bola, a tak mal za to, že jej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nevznikol. Žalobkyňou uplatňovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch je v kontexte štandardnej judikatúry neprimerane vysoká, čo vyvodzuje skôr ekonomickú motiváciu uplatnenia si nároku. Aj v komparácii s už vyplatenou náhradou sťaženia spoločenského uplatnenia, resp. jeho mimoriadneho navýšenia, ktorá je zdôvodnená rovnakými „obmedzeniami v spoločenskom živote žalobkyne“. Základným princípom nemajetkovej ujmy a jej odškodnenia v peniazoch je princíp primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá je spôsobilá aspoň sčasti zmierniť dôsledky neoprávneného zásahu a umožňuje, aby výška náhrady na jednej strane nevytvárala priestor pre obohacovanie sa, ale na druhej strane umožňovala spravodlivé zadosťučinenie. V uvedenom prípade je potrebné vziať na zreteľ i tú skutočnosť, že žalobkyňa je žijúcou osobou, ktorej bola poskytnutá náhrada bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Intervenient mal za to, požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy sa vymyká nielen judikatúre k náhrade nemajetkovej ujmy, ale chýba jej aj ratio. Navyše v tomto konaní sa žalobkyňa domáha duplicitnej náhrady „sťaženia svojho spoločenského uplatnenia/zníženie životného komfortu“. Na preukázanie svojich tvrdení intervenient k vyjadreniu pripojil: Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 8.4.2019,zo dňa 10.9.2019 a zo dňa 11.3.2020.

4. V replike žalobkyňa poukázala na priebeh dopravnej nehody, keď žalovaný riadil nákladné motorové vozidlo zn. VW LT35, ŠPZ: Z. po ceste II. /517 v smere od Považskej Bystrice na Prečín a pri odbočke na obec Praznov v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy, keď jazdil 102/km/hod., hoci bola dovolená najvyššia rýchlosť jazdy 90 km/hod. a v dôsledku nevenovania sa plne vedeniu vozidla, oneskorene reagoval na znižovanie rýchlosti jazdy pred ním jazdiaceho osobného motorového vozidla Škoda Rapid, ŠPZ: L. so zapnutým ukazovateľom zmeny smeru jazdy vľavo, ktoré riadila I. V., ktorá na zadnom sedadle mala v sedačkách dve maloleté deti a ktorá pred odbočovaním na Praznov na križovatke zastavovala z dôvodu, že dávala prednosť vozidlu, v ktorom sa nachádzala žalobkyňa, ako oproti idúcemu vozidlu po hlavnej ceste, narazil do zadnej časti tohto osobného vozidla a prešiel prednou časťou svojho vozidla pri intenzívnom brzdení do protismeru a narazil do ľavej prednej časti vozidla Suzuki Ignis ŠPZ: L.XXXBO, v ktorom sa viezla s manželom, pričom ona utrpela tržnú ranu na čele, otvorenú zlomeninu ľavého členka s vykĺbením ľavej nohy do vonkajšej strany. Žalovaný popieral rýchlosť jazdy, že takto rýchlo nejazdil, dokonca vymýšľal, že žalobkyňa nebola pripútaná bezpečnostným pásom a chcel sa vyhnúť zodpovednosti za porušenie dôležitej povinnosti vodiča. Jeho tvrdenia boli vyvrátené najmä

znaleckým znalca Ing. Marcela Jancu. Žalovaný dokonca navrhol, na hlavnom pojednávaní, nového svedka, aby potvrdil jeho vymyslené tvrdenie, že nebola pripútaná. Y. I., ako svedok však nesplnil jeho predstavu, videl, že bola zakliesnená v aute, že má poranený členok a rozbité čelo. Na otázku, či bola pripútaná alebo nepripútaná uviedol, že keď mala poranené čelo, že sa domnieval, že asi pripútaná nebola. Stanovisko intervenienta, že jeho poistenie sa na nemajetkovú ujmu nevzťahuje, je v rozpore s tým, že na základe Uznesenia NS SR 8Cdo 82/2016 zo dňa 25.05. 2016 jej dovolanie proti rozsudku Krajského súdu Nitra 5Co 182/2013 bolo odmietnuté dovolacím súdom, keď poisťovňa namietala, že zo zákonného poistenia nemá plniť nemajetkovú ujmu. Krajský súd Nitra v rozsudku zo dňa 24.09. 2014 - 5Co 182/2013 potvrdil prvostupňový rozsudok Okresného súdu Nitra 8C 41/2012. Okrem toho Kooperatíva poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group podala ústavnú sťažnosť na ÚS SR v konaní III. ÚS 666/2016 proti rozsudku Krajského súdu Trenčín 6Co 609/2014-482 zo dňa 27.01. 2015 a táto jej sťažnosť bola odmietnutá. Podstatou sťažnosti bolo, že poisťovňa nenesie zodpovednosť za odškodňovanie nemajetkovej ujmy za poisteného v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. ÚS SR zaujal názor, že poisťovňa realizujúca povinné zmluvné poistenie v spore o zaplatenie nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv je daná a súd môže o uplatnenom nároku rozhodnúť podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy SR a priamou aplikáciou Smernice EP a Rady č. 2009/103 ES zo dňa 16.09. 2009. Do pozornosti žalobkyňa tiež dala rozsudok NS SR 7Cdo 65/2013, ktorý uviedol, že ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať zároveň tak nárok na náhradu za bolesť a SSU, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej FO na jej osobnostných právach. Tieto nároky treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nie len odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované ale tiež z právnej úpravy, ktorá sa na ne vzťahuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za SSU v znení neskorších predpisov nemožno vyvodiť, že by sa v rámci odškodňovania bolesti a SSU mal zohľadniť aj zásah do dôstojnosti súkromia alebo rodinného života poškodeného. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na súkromie a rodinný život. Právo na súkromie zahŕňa aj právo FO vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na rodinný život FO. Judikatúra NS SR je jednotná v tom, že súčasťou práva na ochranu súkromia je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami. Inštitút peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy je preto potrebné vnímať len ako prostriedok slúžiaci k zmierneniu závažného dosahu protiprávneho konania. Charakter spôsobenej ujmy však vyžaduje od škodcu spolupodieľať sa na uvedenej strate adekvátnym spôsobom, aby zmiernil ujmu žalobcu v maximálnej možnej miere. Argumentácia žalovaného, že prejavenie ľútosti a uloženie trestu by bolo postačujúce na zmiernenie vzniknutej ujmy nemôže obstať. Dňa 11.10. 2016 bolo prijaté prelomové uznesenie ÚS SR - ÚS 666/2016 ohľadne nemajetkovej ujmy vo vzťahu k povinnému zmluvnému poisteniu. Pojem „škoda“ použitý v zákona č. 381/2001 Z. z. je ústavnou konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení OZ o ochrane osobnosti s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej úniovej regulácie. Povinné zmluvné poistenie má v zmysle záveru ÚS pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy. Dňa 31.07. 2017 bolo prijaté uznesenie NS SR 6MCdo 1/2016, keď judikoval, že škodou podľa zákona č. 381/2001 Z. z. je aj náhrada nemajetkovej ujmy a zásah do osobnostných práv spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. NS SR skonštatoval, že poisťovňa o náhradu nemajetkovej ujmy je v spore pasívne legitimovaná. OZ neurčuje minimálnu ani maximálnu hranicu nemajetkovej ujmy a posúdenie výšky nemateriálnej ujmy je sudcovským právom a je závislé od úvahy súdu. Maximálna suma peňažného zadosťučinenia, ktorú môže súd priznať je ohraničená výškou navrhovateľom požadovaného peňažného zadosťučinenia, ktorá musí byť zrejماً zo žalobného návrhu. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch sa vychádza iba z predpokladu akú ujmu mohol neoprávnený zásah vyvolať. Nemožno presne zistiť skutočnú ujmu. Výška náhrady je určovaná závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo. Intenzita zásahu, jeho trvanie a dôsledky sa považujú za ujmu značnú, ak v takejto situácii by aj každá iná FO túto situáciu vnímala v takej intenzite, ako žalobkyňa. Primárne je preto potrebné vychádzať z individuálnych okolností prípadu a stretu práv postihnutej osoby a osoby, ktorá spôsobila neoprávnený zásah. Určujúcim kritériom pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je aj zavinenie škodcu. Vyššia miera zavinenia je vždy neoprávnenosťou zásahu do osobnostných práv zosilnená. Nemajetková ujma v zmysle § 13 ods. 2 OZ je taká ujma, ktorá sa premieťa do psychickej sféry FO a do jej postavenia spoločnosti. Takáto ujma sa teda bezprostredne nepremieťa do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry FO. Treba ju preto dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami /pozri § 16 OZ/ a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej, ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity FO, za ktorú sa náhrada poskytuje podľa iných predpisov /pozri § 444 OZ/. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 OZ je dosiahnuť vyváženosť miery ujmy na

hodnotách ľudskej dôstojnosti, s konkrétnym finančným vyjadrením miery, v takej nemajetkovej ujmy a s prihliadnutím na všetky okolnosti konkrétneho prípadu. V slovenskej súdnej praxi sa doteraz uplatnili dva protichodné názory na okruh nárokov v súvislosti s poškodením zdravia. Podľa prvého názoru, ktorý je premietnutý v rozsudku NS SR z 28.05. 2014 - 7Cdo 65/2013, je možné pri poškodení zdravia uplatňovať popri sebe aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej zásahom do osobnostných práv podľa § 11 a nasl. OZ a nárok na náhradu škody podľa § 420 a nasl. OZ, resp. § 444 OZ, pretože uplatnením každého z týchto nárokov sa odškodňuje /zmierňuje/ obsahovo iná ujma na strane dotknutej osoby. Dovolací súd uviedol, že z ustanovení § 2 ods. 1, § 3 ods. 1 a 2., § 4 ods. 1 a 2 zákona č. 437/2004 Z. z. treba vyvodit', že zmyslom náhrady za bolesť a SSU je poskytnúť peňažnú náhradu za ujmu spôsobenú zásahom do telesnej integrity FO. Z nich ani zo zásad hodnotenia bolesti § 9 zákona č. 437/2004 Z. z. a zásad hodnotenia SSU - § 10 zákona č. 437/2004 Z. z. ani z prílohy 1 nevyplýva, že by sa náhrady za bolesť a za SSU poskytovali za ujmu, ktorá sa premieta do osobnostnej sféry FO a do jej postavenia v spoločnosti. Opačný názor ohľadne nemajetkovej ujmy zaujal ÚS SR I. ÚS 426/2014 zo dňa 13.08. 2014, keď uviedol, že nemajetková ujma je krytá v slovenskej úprave cez ustanovenie zákona o odškodňovaní bolesti a SSU a v zmysle tohto názoru sú nemajetková ujma a SSU nemajetkovej povahy odškodňované podľa § 444 OZ. Tento názor však nekorešponduje s našim právnym poriadkom a koncepciou právnej úpravy, ktorá rozlišuje medzi inštitútom ochrany osobnosti a náhrady škody, keď oba tieto nároky majúce základ v týchto inštitútoch sú samostatné a vzájomne nezávislé. Preto nie je možné vylúčiť, že jedným konaním budú súčasne naplnené predpoklady zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, ako aj podmienky na náhradu škody. Správnosť tohto záveru potvrdzuje aj česká súdna prax a to uznesenie NSČR 30Cdo 154/2007 zo dňa 28.06. 2007, ktorý zaujal názor, že nárok na náhradu škody a nárok na náhradu nemajetkovej ujmy sú úplne svojbytné a samostatné nároky podmienené rôznou sférou ochrany, ktorú poskytuje OZ. Rovnako nie je na mieste argumentácia zásahu non dis in idem, pretože ide o súbeh nárokov obdobne, ako je to pri jednočinnom súbehu v trestnom práve, kde jedným konaním možno naplniť viacero skutkových podstát TČ, t.j. jeden skutok možno subsumovať a posúdiť z hľadiska naplnenia viacerých skutkových podstát. Nemajetková ujma nie je preukázateľná, resp. merateľná prístrojmi. Ujmu je možné iba pociťovať, pričom sa nemusí jednáť iba o osobu, ktorej je ujma spôsobená, ale aj inú osobu poznačenú ujmom inej osoby a to šok, smútok. Jej ujma je závažná a bude pretrvávať do konca života, pretože má stres, ako sa to ďalej bude vyvíjať, úzkosť, frustráciu, doživotné následky. Žalobkyňa ďalej doplnila, že pred úrazom mala záhradku v Považskej Bystrici, kde pestovala ovocné stromy, kríky a hriadky a na rekreačnej chalupe v Čičmanoch mala posadené zemiaky a zeleninu a takto sa tešila, že starobu dožije v pokoji a v zdraví. Prišiel však nešťastný deň 23.05. 2018 a život sa jej zmenil na nepoznanie. Ocitla sa v nemocnici, kde nechápala, čo sa vlastne deje. Po operácii a precítení prišla hodina pravdy. Na nohe mala voperovaný kus železa a bola pripútaná na lôžko. Na WC ju vozili a keď nebola schopná vykonať hygienu na WC, a prosila sestričku, že to potrebuje, táto len prevrátila oči a bola by sa najradšej prepadla pod zem. Boli to pre ňu veľmi zlé psychické okamihy, keď prežívala stres a poníženie. Za celý pobyt v nemocnici, čo bolo 1,5 mesiaca sa nedostala do kúpeľne, umývali ju len na posteli, kde mala absolútny pocit hanby, bezmocnosť a poníženie. Z nemocnice sa vrátila domov na byt, nemohla sa hýbať, bola pripútaná na lôžko, noha sa jej nehojila a musela chodiť každý druhý deň na preväzy do nemocnice. Do bytu sa mohla dostať jedine z dvora hore schodmi k výťahu a takto ju prepravovali po schodoch v invalidnom vozíku. Zať a vnuk chodili každý druhý deň zo Žiliny, čo ju museli dole zniesť do auta, pretože manžel nebol toho schopný, keďže bol tiež po uvedenej havárii zranený. V roku 2019 sa dostala liečenie do Kováčovej, čomu sa veľmi potešila, s tým, že sa jej zdravotný stav zlepšil, budem môcť byť samostatnejšia, no nestalo sa tak. Vozili ju tam asistenti na každú procedúru, do jedálne a pod. Po návrate z liečenia jej bol vybavený invalidný vozík, keďže nebola schopná chôdze a v byte používala chodítka. V súčasnosti je jej zdravotný stav taký, že je odkázaná na pomoc inej osoby, pri domácich prácach, pri osobnej hygiene a na odvoz len s doprovodom inej osoby. Mesto Považská Bystrica, ako príslušný správny orgán podľa § 80 písm. c/ ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách rozhodol dňa 18.03. 2020 Rozhodnutím OddSOO8408/2020/2711SC1-10ROZ, ktoré nadobudlo právoplatnosť 26.03. 2020 o jej odkázanosti na soc. službu - opatrovateľskú službu s tým, že je zaradená do 3. stupňa odkázanosti na pomoci inej FO a na opatrovateľskú službu. Teda toto je výsledok nezmyselnej havárie, ktorú žalovaný zavinil a spôsobil a ju tak vyradil z aktívneho života. Žije s povedomím, že akýkoľvek pohyb mimo bytu bez asistencie inej osoby nie je u nej možný a ťažko sa s tým psychicky vyrovnáva. Pociťuje nepotrebnosť, neschopnosť pre svoju rodinu, keďže nemôže pripraviť pre svoje deti a vnúčatá pohostenie a príležitostné oslavy. Musí si zvykať na zásahy do súkromia, pretože jej zdravotný stav vyžaduje opatrovateľskú službu a opatrovateľka musí takto byť aj pri jej intímnej činnosti ako je sprchovanie a osobná hygiena a narábanie s osobnými vecami. Žije teda s vedomím, že do konca života bude odkázaná na invalidný vozík pri

pohybe mimo bytu a aj v rámci bytu, keď jej noha opuchne a nemôže vôbec chodiť ani po byte a vzniká u nej depresia. Cíti sa nepotrebná, lebo nedokáže prispieť k chodu domácnosti ako je varenie a upratovanie. Prežíva strach z pravidelných lekárskeho vyšetrení a to ako sa dostať po schodoch k svojej obvodnej lekárnke, ktorá je na II. poschodí a nie je tam výťah a ani upravené schodište pre imobilného človeka, a preto ju k nej vynášajú. Stáva sa, že plače nad svojim zdravotným položením, keď ju premáha úzkosť a depresia. Toto je veľká a zásadná zmena v jej živote, pretože žije v neustálom strachu a obave, čo bude ďalej, ako sa s tým bude vyrovnávať aj s ohľadom na svoj vek. Zažila veľa bolesti a tieto stále pretrvávajú, pretože noha jej neustále puchne a bolí. Predpokladá sa u nej ďalšia operácia, ktorá je však na jej vek vysoko riziková, s nejasným výsledkom. Nikdy nebola liečená u psychiatra a psychológa, avšak pociťuje, že bude zrejme potrebovať aj ich pomoc. Na preukázanie svojich tvrdení k replike pripojila: Rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu - opatrovateľskú službu zo dňa 18.3.2020, Oznámenie o schválení návrhu na zdravotnú starostlivosť (invalidný vozík) č. F 21970002325 zo dňa 22.3.2019, Lekársky poukaz zo dňa 22.3.2019.

5. Žalovaný v reakcii na repliku žalobkyne zotrval na svojom predchádzajúcom vyjadrení. Mal za to, že žalobkyňa poukazuje na tie isté dôvody, na základe ktorých jej bola poskytnutá náhrada škody na zdraví, a to bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, teda žalobkyňa už bola odškodnená v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia. Namietal tiež uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy, ktorá je neprimerane vysoká a javí sa ako ekonomicky účelová, pričom žalobca svoj nárok zdôvodňuje totožne rovnakými dôvodmi ako pri mimoriadnom navýšení SSU, ktoré mu bolo v predchádzajúcom konaní sp. zn. 8C/30/2019 napokon aj priznané. Žalovaný tiež poukázal, že okrem predchádzajúceho konania sp. zn.8C/30/2019, ako aj tohto konania, žalobkyňa dnešnému dňu podala voči žalovanému ďalšiu žalobu na náhradu škody vo výške 7.150,88€ a náhradu nemajetkovej ujmy 20.000 €, ktorú si uplatňuje manžel žalobcu. V nadväznosti na uvedenú dopravnú nehodu, odškodnenie žalobkyne a jej blízkej osoby tak ide už o štvrté (!) konanie v ktorom vystupuje žalovaný v pozícii žalovaného z dôvodu zavinenia dopravnej nehody. Toto konanie žalobcu sa tak už javí ako šikanózne a smerujúce k zneužitiu prostriedkov ochrany práv žalobcu.

6. Intervenient v reakcii na repliku žalobkyne taktiež zotrval na svojom predchádzajúcom vyjadrení. Mal za to, že všetky žalobkyňou tvrdené ujmy sú pokryté inštitútom náhrady škody na zdraví v zmysle ustanovenia § 444 OZ. Opätovne zdôraznil, že simultánnosť týchto nárokov nie je kategoricky vylúčená vo vzťahu k jednej škodovej udalosti, ale ich kauza, a teda dôvody pre ktoré sa uplatňuje musia byť odlišné. V žalobe sú uvedené len tie dôvody za ktoré už raz odškodnená bola, a tak mal za to, že jej nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nevznikol. Žalobkyňou uvedené „ujmy“ sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a spoločnosti. Ustanovenia Zákona č. 437/2004 Z. z. upravujú náhradu za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom, manželskom, spoločenskom a športovom živote. Pokrývajú teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života, pri plnení jeho spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia. Skutočnosti uvádzané žalobkyňou sú následky zásahu do zdravia poškodenej, ktoré boli zohľadnené v priznanej náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Je nepochybné, že následkom škody na zdraví v určitej miere došlo k zhoršeniu života žalobkyne, avšak tieto následky sú odškodňované v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia a žalobkyňa neuviedla žiadne tvrdenia o následkoch zásahu do jej zdravia, ktoré by výraznejším spôsobom zasiahli do jej rodinného a súkromného života nad bežný rozsah. Práva zo zodpovednosti za škodu z porušenia osobnostných práv si najmä v čiastkových nárokoch na odškodnenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia navzájom konkurujú, lebo sú hodnotené na sčasti totožných a sčasti veľmi príbuzných skutkových tvrdeniach. Žalobkyňa však uplatnený nárok, ktorý spočíva v náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch odôvodňuje na podklade totožných skutkových tvrdení ako pri náhrade škody na zdraví. Žalobkyňa nezameniteľne nepreukázala presah nároku na ochranu osobnosti nad nárokmi z titulu náhrady škody na zdraví. Na podporu uvedeného poukázal na samotnú argumentáciu žalobkyne, kedy ohľadom skutkových okolností, ktorými odôvodňuje uplatňovaný nárok, odkazuje na konanie vedené na Okresnom súde v Považskej Bystrici pod sp. zn. 8C/30/2019, predmetom ktorého bol nárok na náhradu sťaženia spoločenského uplatnenia.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrenia Kooperativa poisťovňa, a.s. zo dňa 5.3.2020, výzvy na úhradu nemajetkovej ujmy zo dňa 3.3.2020, Oznámenia o poistnom plnení zo dňa 8.4.2019, zo dňa 10.9.2019 a zo dňa 11.3.2020, Rozhodnutia Mesta Považská Bystrica o odkázanosti na

sociálnu službu - opatrovateľskú službu zo dňa 18.3.2020, Oznámenia o schválení návrhu na zdravotnú starostlivosť (invalidný vozík) č. F 21970002325 zo dňa 22.3.2019, Lekárskeho poukazu zo dňa 22.3.2019, Zmluvy o poskytovaní sociálnej služby zo dňa 7.5.2020, fotografií žalobkyne, pripojených spisov Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T 88/2018 - najmä s rozsudkom č. k. 1T/88/2018-227 zo dňa 21.11.2018 a znaleckým posudkom MUDr. Andreja Hajtmana č. 102/2018, sp. zn. 8C 30/2019 - najmä so žalobou, lekárskeho posudkom o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 5.8.2019, rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 8C/30/2019-71 zo dňa 23.10.2019 v spojení s Uznesením Krajského súdu Trenčín č. k. 5Co/2/2020-95 zo dňa 11.3.2020, výsluchom svedkov - manžela žalobkyne Pavla Hradila a dcéry žalobkyne Ing. Lenky Medveckej a zistil nasledovný skutkový stav veci:

8. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 1T/88/2018 -227 zo dňa 21.11.2018, právoplatným dňa 7.12.2018 bol žalovaný uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák. s poukázaním na ustanovenie § 138 písm. h/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 23. mája 2018 v čase asi o 14.55 h riadil nákladné motorové vozidlo značky Volkswagen LT35, evidenčného čísla Z.-XXX K., po ceste č. 11/517, smerom od Považskej Bystrice na Prečín, kde v kilometri 6,0, v úseku cesty pri odbočke na obec Praznov, okres Pov. Bystrica, v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, stavu a povahe vozovky, v dôsledku jazdy rýchlosťou 102 km/h, teda rýchlosťou vyššou ako bola v danom úseku cesty dovolená najvyššia rýchlosť jazdy 90 km/h, a v dôsledku nevenovania sa plne vedeniu vozidla a sledovaniu situácie v cestnej premávke, oneskorene reagoval na znižovanie rýchlosti jazdy pred ním jazdiaceho osobného motorového vozidla značky Škoda Rapid, evidenčného čísla L.-XXX S., so zapnutým ukazovateľom zmeny smeru jazdy vľavo, ktoré riadila I. V., X. L.. X., G. XXXX/XXX, a ktorá pred odbočením vľavo s vozidlom na križovatke zastavovala z dôvodu dávania prednosti oproti idúcim vozidlám, pričom v snahe vyhnúť sa priamemu nárazu do zadnej časti tohto vozidla, prešiel prednou časťou svojho vozidla pri intenzívnom brzdení do protismerného jazdného pruhu, kedy pravou prednou časťou vozidla narazil do ľavej zadnej časti vozidla Škoda Rapid a následne ľavou prednou časťou vozidla narazil do ľavej prednej časti oproti idúceho osobného motorového vozidla značky Suzuki Ignis, evidenčného čísla L.-XXX X., vodiča L. V., X. L.. X., U. XX/XX, ktorý pri dopravnej nehode utrpel pomliaždenie a natiahnutie krčnej a driekovej časti chrbtice, čo si vyžiadalo lekárske ošetrenie a práceneschopnosť s obmedzením v obvyklom spôsobe života od 23.05.2018 v trvaní 8-10 dní, spočívajúcom v bolestivosti zranení a v obmedzení pohyblivosti, a jeho spolujazdkyňa vo vozidle T. V., X. L.. X., U. XX/XX, utrpela tržnú ranu na čele a otvorenú zlomeninu ľavého členka s vykĺbením ľavej nohy do vonkajšej strany, čo si vyžiadalo lekárske ošetrenie a práceneschopnosť s obmedzením v obvyklom spôsobe života od 23.05.2018 v trvaní najmenej po dobu 6-8 týždňov, spočívajúcom v hospitalizácii s operačným spôsobom liečby, v bolestivosti zranení, v sťažení hygieny a v obmedzení pohyblivosti. Žalovaný porušil ustanovenia § 16 ods. 1,2, §4 ods. 1 písm. c/, § 9 ods. 1 Zák. č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, v znení neskorších zmien a doplnkov, teda inému z nebanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a taký čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona a za to bol odsúdený podľa § 157 ods. 2 Tr. zák., § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., na trest odňatia slobody v trvaní 1 /slovom: jeden/ rok s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou 2 roky. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť všetky motorové vozidlá na dobu 2 roky. Žalovaný bol zaviazaný (okrem iného) nahradiť žalobkyni škodu vo výške 1.915,20 € a so zvyšným nárokom na náhradu škody bola odkázaná na civilný proces.

9. Zo znaleckého posudku MUDr. Andreja Hajtmana, PhD. č. 102/2018 zo dňa 26.5.2018, ktorý je súčasťou trestného spisu sp.zn. 1T/88/2018 súd zistil, že žalobkyni bolo priznané bolestné vo výške 1.915,20 Eur za tržnú ranu na čele (5 bodov) a zlomeninu oboch členkov liečenú operačne (100 bodov) celkom 105 bodov x 18,24/1 bod.

10. V konaní Okresného súdu Považská Bystrica sp.zn. 8C 30/2019 sa žalobkyňa domáhala proti žalovanému náhrady škody titulom sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 6.281,- Eur /310 bodov x 20,26 Eur/1 bod za pourazovú deformitu distál. predkolenia a členka (50 bodov), obmedzenie pohyblivosti členkového kĺbu stredne ťažké (120 bodov), obmedzenie pronácie a supinácie nohy - ľahké (40 bodov), trvalý, chronický opuch a lymfedém predkolenia a členka (50 bodov), jazvy po úraze - za rozsiahle tržné rany (50 bodov), ktoré jej Kooperatíva poisťovňa, a.s. (v tomto konaní intervenient) vyplatila v priebehu konania. Ďalej sa v danom konaní domáhala zvýšenia náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 % , t.j. zaplatenia sumy 3.140,05 Eur, ktoré zvýšenie odôvodnila tým, že

nemôže vykonávať domáce práce, má obmedzenú pohyblivosť, nie je samoobslužná primerane veku, nemôže vykonávať nákupy, musí sa zdržiavať doma, ani tam nie je schopná sa riadne pohybovať, jej svet sa zúžil na priestory po byte, nie je sebestačná pri zabezpečovaní hygieny, pri chôdzi po byte, nedokáže variť a zabezpečovať stravu, pri chôdzi používa chodítko a invalidný vozík, nemôže vykonávať prechádzky po čerstvom vzduchu, vykonávať návštevy u rodinných príslušníkov mimo svojho bydliska, spôsobuje jej to bolesti, nemôže sa venovať turistike a chodiť na chalupu v Čičmanoch.

11. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 8C/30/2019-71 zo dňa 23.10.2019 v spojení s Uznesením Krajského súdu Trenčín č. k. 5Co/2/2020-95 zo dňa 11.3.2020, právoplatným dňa 10.12.2019 bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobkyni titulom zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 3.140,05 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Pri rozhodovaní súd vychádzal zo skutočnosti, že u staršieho človeka je schopnosť improvizovať, naučiť sa zvládať sťaženu situáciu oveľa nižšia ako u mladého človeka. Vychádzal tiež zo svedeckej výpovede jej manžela, ktorý uviedol, že do úrazu všetky domáce práce spravidla robila manželka, od úrazu však musí zasiať tieto práce on sám, od úrazu bola žalobkyňa „v kuchyni len dvakrát“. Obmedzená pohyblivosť, bolesti spôsobujú, že žalobkyňa už nie je tzv. samoobslužná primerane veku, ako by bola pokiaľ by nebola postihnutá úrazom. Ďalej vychádzal zo skutočnosti, že z dôvodu ťažkých následkov úrazu existuje predpoklad, že u žalobkyne sú vylúčené prechádzky, vykonávanie nákupov, absolvovanie rôznych návštev a ciest. Súd uviedol, že s pribúdajúcim vekom je spravidla spájaná neistota pri chôdzi, čo je všeobecne známe a pokiaľ takýto starší človek utrpí úraz, má to oveľa rozsiahlejšie dôsledky, ako na mladého človeka. Zvýšenie náhrady SSU môže byť prostriedkom pre to, aby si žalobkyňa mohla zabezpečiť kvalitnejšie kompenzačné pomôcky, rehabilitácie a pod. Priznanie zvýšenia SSU o 50 % súd odôvodnil predovšetkým s poukazom na vyšší vek žalobkyne a skutočnosť, že v dôsledku úrazu je nútená sa zdržiavať doma, pričom ani tam nie je schopná sa po byte riadne pohybovať, pričom dospel k záveru, že v danom prípade 50 % zvýšenie náhrady za SSU je adekvátne danej situácii, veku žalobkyne a skutočnosti, že jej „svet“ sa po úraze zmenšil predovšetkým na priestory jej bytu.

12. Výzvou zo dňa 3.3.2020 žalobkyňa vyzvala žalovaného na úhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- Eur s poukazom na § 13 ods.2 OZ, keďže v dôsledku úrazu, ktorý utrpela je znížená jej dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, keďže je pripútaná na lôžko a invalidný vozík, ktorý potrebuje aj pri presúvaní po domácnosti.

13. Na základe stanoviska zo dňa 6.3.2020 intervenient oznámil žalobkyni, že nie je oprávnený poskytnúť plnenie, keďže rozsahu poistenia bol stanovený výlučne za škodu, nie za ujmu na osobnostných právach.

14. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 8.4.2019 intervenient oznámil žalovanému, že poškodenej (žalovanej) poukazuje bolestné vo výške 1.915,20 Eur.

15. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 10.9.2019 intervenient oznámil žalobkyni, že jej poukazuje náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 6.281 Eur.

16. Oznámením o poistnom plnení zo dňa 11.3.2020 intervenient oznámil žalovanému, že mu poukazuje náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8C 30/2019 vo výške 3.140,05 Eur.

17. Mesto Považská Bystrica dňa 18.3.2020 rozhodlo o odkázanosti žalobkyne na sociálnu službu - opatrovateľskú službu v rozsahu 4-6 hod./deň, 120 -240 hod./mesiac, a to na základe posudku ÚPSVaR Považská Bystrica č. PB 1/OPPNKŤZAPČ/SOC/2019/37952.

18. Oznámením č. F 21970002325 zo dňa 22.3.2019 poisťovňa Dôvera zdravotná poisťovňa, a.s. žalobkyni schválila invalidný vozík mechanický ALUMINIUM.

19. Zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby zo dňa 7.5.2020 súd zistil, že počnúc dňom 11.5.2020 je žalobkyni poskytovaná sociálna služba v priemere 21 pracovných dní v mesiaci: sebaobslužné úkony (hygiena- osobná, celkový kúpeľ, stravovanie, pitný režim, obliekanie, vyzliekanie, liečebný režim), úkony starostlivosti o domácnosť (nákup potravín, donáška jedla do domu, umytie riadu, bežné upratovanie domácnosti, obsluha bežných domácich spotrebičov, vynášanie drobného odpadu do zbernej smetnej nádoby), dohľad.

20. Svedok L. V., manžel žalobkyne, na pojednávani vypovedal, že od dopravnej nehody sa u nich doma zmenilo úplne všetko. Manželka už nemôže robiť nič, všetko už musí robiť on. Pred nehodou mali pekný harmonický život, chodili na chatu do Čičmian, tam sa venovali záhradke. Od nehody manželka nie je samostatná. Pred nehodou ho obslúžila, urobila mu jedlo, poupratovala, vedela sa o seba postarať, teraz jej musí všetko pomáhať. Jej deň vyzerá tak, že celý deň leží, číta, lúšti krížovky a sem-tam prejde na WC. Veľmi sa zmenila aj povahovo, na všetko nadáva, aj jemu nadáva, vadí jej, dokonca ho obviňuje, že zapríčinil dopravnú nehodu. Psychicky to nezvláda, nezvláda situáciu čo sa stalo. V nemocnici musela dlho ležať. Vadí jej nemohúcnosť, nadáva na spôsob žitia, že nemôže nikde ísť. Predtým chodili autom za dcérou, ktorá žije v Žiline a za synom, ktorý žije v Karvinej. Od nehody už u nich neboli. Je to celé pre nich „kalvária“, keď manželka chodí musí používať vozík alebo chodítko, sama prejde maximálne na WC, čo je asi 5 m. Aj keď prejde na WC, potom musí odychovať. Záujem jej zostal len v čítaní kníh. Už nemôže chodiť do Čičmian, nebola tam už asi dva roky, od nehody bola v Čičmanoch len raz. Nechodia k nim ani návštevy, manželka sa im už nemôže venovať. Do Čičmian vedeli zobrať vnúčatá na prázdniny, teraz už síce sú samostatné, ale už by to nebolo možné. Manželka celú situáciu ťažko znáša, zle spí, má nočné mory, stále ju prenasledujú myšlienky na haváriu. Keď nemôže spať, číta si aj do 3 hodiny ráno. Manželka má predstavu, že keby boli zdraví, mohli si užívať starobu v Čičmanoch, spolu si tam posedieť a vypiť si kávu. Manželka nevie čo bude zajtra, cíti, že sa jej zhoršuje zdravotný stav, je veľmi citlivá na počasie a jej zdravotný stav sa veľmi odvíja od počasia, zdravotné problémy sa jej pomaly znásobujú. Opatrovateľská služba bola priznaná manželke v súvislosti so zraneniami po predmetnej dopravnej nehode. Po dopravnej nehode sa neudiali žiadne skutočnosti, ktoré by nesúviseli s dopravnou nehodou a pre ktoré by bolo nutné priznať manželke opatrovateľku. Opatrovateľka k nim chodí každý druhý deň na 2 hodiny, táto poumýva riady, urobí poriadok napr. v skrini, tiež pomáha manželke s hygienou, kúpaním. Na sprchovanie používajú sprchový kút, avšak manželka nemôže stáť, keď by aj stála je tam riziko pádu a úrazu, a preto si vyžaduje pomoc. Čo sa týka invalidného vozíka tento manželka využíva podľa počasia - ako je na tom zdravotne. Situácia v domácnosti je taká, že všetko musí robiť on, napriek tomu, že sám má zdravotné problémy a používa palicu na chodenie. Keď idú k lekárovi, musí doslova zavolať brigádu, aby sa manželka dostala z bytovky. Volá zaťa a vnuka, musia manželku znášať dolu v invalidnom vozíku. Bývajú na 1. poschodí, v bytovke je síce výťah, avšak z výťahu je nutné vždy ísť po schodoch. Sám by to určite nezvládol, na to, aby manželka mohla ísť von potrebuje min. 2 osoby. Funguje to tak, že manželka prejde k výťahu za jeho pomoci, potom výťahom zídu na prízemie, kde treba ísť dole schodmi. Manželka si sadne do vozíka a 2 ľudia ju vynesú s vozíkom schodmi a takto potom prejde na vozíku do auta. Manželka toto zle znáša, je v zlom psychickom stave, je to v podstate neustále „vrčanie“. Svedok ďalej uviedol, že peniaze síce neodčinia to trápenie a útrapy, ktoré prežívajú, sú to už cez 2 roky ležania, nervov, u manželky je narušená psychika, preto si myslí že aspoň niečo by mala mať odčinené.

21. Svedkyňa N. I. T., dcéra žalobkyne, na pojednávani vypovedala, že mama bola pred nehodou veľmi aktívny človek, riadila celú domácnosť, starala sa o záhradu a chatu v Čičmanoch. Bola vždy hrdá na to, čo dokázala. Vo svojej povahe bola veľmi samostatný človek, rodinu požiadala o pomoc len vtedy, ak to bolo nad jej sily. V podstate žila pre rodinu, vnúčatá, záhradu, všetko pripravovala, chystala, varila. Jej ako dcére veľmi pomohla, nakoľko je vyťažená, žije v Žiline, pracuje v Bratislave. Cestou z práce sa vždy zastavila u rodičov a mama jej vždy nabalila navarené jedlo, napečené, príp. vypestované veci zo záhrady. Napríklad zemiaky nikdy nekupovala. Mama jej bola veľkou pomocou, pomáhala jej aj pri sviatkoch, Vianociach, s tromi deťmi. Po dopravnej nehode bola dlhodobo v nemocnici, strašne zle to znášala, nemohla sa hýbať. Tiež bola sklamaná z prístupu personálu a veľmi prežívala ťažko túto situáciu. Chodili za ňou každý druhý deň, upadala do letargie, do depresie, pýtala sa, že načo je na tomto svete, nevedela sa pohnúť, nevedela sa zmieriť s myšlienkou, že vždy všetko riešila ona okolo rodiny a teraz to musia riešiť oni za ňu. Mala také stavy, že prestala s nimi komunikovať a nechcela sa vôbec s nimi rozprávať. Situácia sa zlepšila po tom, keď jej lekári dali šancu a nádej na vyliečenie. Postupne prebehli 3 operácie, pričom stále mala nádej, že sa to môže zlepšiť. Bola si vedomá toho, že už nikdy nebude chodiť tak ako predtým, ale zmierila sa s tým, že aspoň o paličke. Jej psychický stav sa vtedy zlepšil. Ďalšiu nádej vkladala do rehabilitácie v Kováčovej, avšak výsledok sa nedostavil, a tak stratila poslednú nádej, že sa niečo zlepší, čo veľmi zle prežíva. Nemôže sa včas presunúť na WC, v tomto smere sa jej stali aj nehody, lebo nestihla dôjsť na WC, čo bolo pre ňu neskutočne ťažké, musela čakať na niekoho, kto jej pomôže následne s hygienou. Keď chodila na kontroly k lekárovi, musel prísť jej manžel a syn, ktorý je pevnejšie stavaný, pomôcť ju zniesť z bytovky a zase vyniesť späť do bytu. V bytovke je to tak, že od výťahu sú vždy schody, nie je tam bezbariérový prístup. Mama sa veľmi bojí, že zakopne a spadne. Vždy odmietala skutočnosť, že zostane na vozíku. Poslednú nádej však stratila po

rehabilitácii v Kováčovej, kde doktor pri poslednej kontrole v septembri 2019 indikoval, že stav je trvalý, že na nohe zostane trvalý opuch, ktorý jej znemožňuje dostúpenie na nohu, pričom navrhoval počkať pol roka, že sa urobí prípadná ďalšia operácia, avšak už jej nemôže garantovať dobrý výsledok, skôr naopak, stav sa môže zhoršiť. Odvtedy sa jej psychický stav začal zase zhoršovať, nakoľko jej zhasla posledná nádej, keďže lekári jej nedali už ani základnú nádej, že by sa to mohlo zmierniť. Mama už ani nenavará, nepožehľá, nepostará sa o záhradku, o chalupu. Po nehode mamu raz zobrali na chalupu, odvtedy tam nebola. Mysleli si, že to bude pre ňu zmena, že jej to psychicky pomôže, opak však bol pravdou. U mamy je vylúčené chodenie vonku, prejde len z obývačky na WC, čo je asi 6-7 m, 1x za deň aj to keď má dobrý deň, vráti sa späť, nohu musí vystrieť hore, lebo ak sa jej nahromadí krv, znova dochádza k opuchu. Zvyšok dňa len preleží, príp. sa môže presunúť na vozíku. Akýkoľvek pohyb z bytu von je pre mamu veľmi náročný, napr. museli ísť do banky niečo vybaviť, kde bola nutná jej osobná účasť, musela jej preto zabezpečiť syna, aby ju dostal do auta. Mama je vo svojej povahe introvert, nemá veľmi rada cudzích ľudí a akékoľvek zásahy do súkromia. Z toho dôvodu ťažko znášala skutočnosť, že je odkázaná na opatrovatelku, nakoľko brat býva v zahraničí a ona v Žiline. Opatrovateľka chodí medzi 12.00 hod. - 15.00 hod., čo tiež nie je vhodné pre mamu, keďže mama je astmatička, srdciarka, má rakovinu na tvári a prípadný pobyt vonku, keď svieti slnko, je pre ňu absolútne nevyhovujúci. Taktiež opatrovatelka má problémy s chrbticou, takže z jej strany je vylúčená pomoc s ťažkými nákupmi, nemôže nosiť vozík, je to celé komplikované a tiež je nepredstaviteľné, ako by mamu dostala von. Mama nemohla oslavovať 70-tku kvôli operácii, tiež mali rodičia zlatú svadbu, nič z tohto si nemohla užiť. Nemohli ísť do reštaurácie, nemohla ani doma nič pochystať. Z toho celého má depresívne stavy, vtedy buď nerozpráva alebo kričí na otca, väčšinou si to vybijá na ňom, pričom majú aj určitú ponorkovú chorobu, keďže sú spolu zavretí v byte. Tiež v týchto stavoch mama plače, hovorí, že „načo mi je takýto život“, že sa hodí pod vlak. Jej ako dcére sa to veľmi ťažko počúva. Uvedomuje si aký má momentálne život a nevie sa s tým zmieriť. Keď nastúpila do dôchodku cítila sa užitočná a potrebná tým, že pomáhala deťom, že sa venovala sadeniu, starala sa o vnúčatá, nakupovaniu, mala v podstate zmysel života, chcela byť rodine oporou. Keďže rodičia im nemohli finančne vypomáhať, cítila zmysel života v pomoci svojim deťom, napr. jej napiekla 3 krabice koláčov. Pre ňu ako pracujúcu ženu to bola obrovská pomoc. Mama tiež zavárala. Chodila aj do divadla za kultúrou, ale primárny zmysel života videla v starostlivosti o rodinu. Tiež je pre ňu veľmi ponižujúce, že musí používať plienky, keďže jej presun na WC trvá veľmi dlho. Mama si tiež prežila nepríjemnosti po úradoch a teraz keď jej povie, že treba niečo vybaviť na úrade, chytá ju panika. Čo sa týka priznania opatrovateľskej služby, táto jej bola priznaná v súvislosti s úrazom z predmetnej dopravnej nehody. Tým, že celé dni preleží, všetko sa jej začalo zhoršovať - aj astma, aj srdce. Po dopravnej nehode sa neudiali žiadne skutočnosti, ktoré by nesúviseli s dopravnou nehodou a pre ktoré by jej bolo nutné priznať opatrovatelku. Je to vyslovene v súvislosti s úrazom po dopravnej nehode. Opatrovateľka je priznaná na 3-4 hodiny, rodičia si to podľa potreby regulujú, deň vopred sa s ňou dohodnú čo treba, napr. doniesť obed, urobiť nákup, povysávať alebo mamu osprchovať. Čo sa týka sprchovania, opatrovatelka ju musí dostať do kúpeľne na vozíku, pomôcť s vyzliekaním, lebo sa nedokáže postaviť z vozíka, zdvihnúť, pomôcť jej vojsť do sprchy, sadnúť si, a to, či je prítomná pri sprchovaní, nevedela uviesť. Keď jej ona pomáhala pri sprchovaní, tak bola prítomná aj pri sprchovaní, bolo jej potrebné umyť chrbát, podať jej veci - šampón, uterák, atď. Mama má čierne myšlienky na budúcnosť, vyjadruje sa, že život je zlý. Pred dopravnou nehodou rodičia za nimi cestovali autom do Žiliny, teraz je to už absolútne vylúčené, od dopravnej nehody už za nimi neboli. Celý deň mamy vyzerá tak, že ráno vstane, otec jej pomôže sa dať do poriadku, učesať sa a pod. Potom ju prevezie do obývačky, tam si mama musí vyložiť nohu hore a takto tam presedí celý deň. Niekedy pomôže otcovi v tom keď varí, že jej donesie ošúpať zemiaky, inak číta noviny a pozerá celý deň TV.

22. Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

23. Podľa ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

24. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

25. Podľa ustanovenia § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

26. Podľa ustanovenia § 444 Občianskeho zákonníka pri škode na zdraví sa jednorazove odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

27. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. V konaní bolo nesporné, že dňa 23. 5. 2018 žalobkyňa v dôsledku dopravnej nehody, ktorú zavinil žalovaný, utrpela ako spolujazdkyňa vo vozidle Suzuki Ignis úraz - tržnú ranu na čele, otvorenú zlomeninu ľavého členka s vyklbením ľavej nohy do vonkajšej strany, čo si vyžiadalo lekárske ošetrenie a práceneschopnosť s obmedzením v obvyklom spôsobe života od 23.05.2018 v trvaní najmenej po dobu 6-8 týždňov, spočívajúcom v hospitalizácii s operačným spôsobom liečby, v bolestivosti zranení, v sťažení hygieny a v obmedzení pohyblivosti, za čo bol žalovaný rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 1T/88/2018-227 zo dňa 21. 11. 2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 7. 12. 2018, uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák. s poukázaním na ustanovenie § 138 písm. h/ Tr. Zák, teda z nedbanlivosti jej spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, ktorým rozhodnutím je súd v občianskoprávnom konaní viazaný. Tým je daná zodpovednosť žalovaného za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti žalobkyne v zmysle ust. § 11 a nasl. OZ .

28. K námietke žalovaného, že na strane žalovaného mala vystupovať aj poisťovňa, čím absentuje jeho pasívna legitímácia, je potrebné uviesť, že žalobca si môže uplatniť právo na náhradu nemajetkovej ujmy buď podľa Občianskeho zákonníka alebo podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu, alebo z obidvoch právnych predpisov súčasne (viď napr. rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 17Co/149/2017 zo dňa 25.9.2018). V súčasnej právnej praxi je už ustálený záver, že ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001Z.z., v škode na zdraví obsahuje aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, potom podľa § 15 ods. 1 tohto zákona môže poškodený si uplatniť svoj nárok na náhradu takejto nemajetkovej škody, resp. ujmy priamo proti poisťovateľovi, teda priamo proti zmluvnému partnerovi žalovaného , s ktorým žalovaný mal uzatvorenú zmluvu o povinnom zmluvnom poistení. Poškodený si môže uplatniť nárok proti ktorémukoľvek zo subjektov, teda voči prevádzateľovi motorového vozidla, alebo voči poisťovní prevádzateľa motorového vozidla, s ktorým ma prevádzateľ motorového vozidla zmluvu o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, alebo môže sa rozhodnúť, že si nárok voči obidvom subjektom uplatní súčasne. Škodca (žalovaný) s poisťovňou však nevystupujú ako nerozlučné spoločenstvo - aj v prípade ak by ju žalobkyňa žalovala - jedná sa o nepravú solidaritu, keď poisťovňa a škodca zodpovedajú na základe rôznych právnych titulov, avšak majú postavenie samostatných spoločníkov, pričom jedným súdnym rozhodnutím môže byť každý zaviazaný k plneniu celého dlhu veriteľovi, avšak vo výroku rozhodnutia musí byť vymedzený ich vzájomný vzťah (t.j. že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého) / napr. rozhodnutie NS ČR, sp. zn. 25 Cdo 499/2002, KS TN sp.zn.16Co/62/2019/ . Z uvedeného vyplýva, že žalovaný (škodca) môže v tomto konaní vystupovať aj samostatne. Vzhľadom na uvedené súd námietku žalovaného, čo do absencie jeho pasívnej vecnej legitímácie, vyhodnotil ako nedôvodnú.

29. V konaní bolo ďalej nesporné, že žalobkyňa si uplatnila voči žalovanému tiež náhradu bolestného (priznané v rámci trestného konania pred Okresným súdom Považská Bystrica sp. zn. 1T/88/2018), náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia (vyplatené poisťovňou počas prebiehajúceho civilného konania pred Okresným súdom Považská Bystrica sp. zn. 8C/30/2019) a jeho zvýšenie o 50 %, ktorého sa úspešne domohla v rámci civilného konania pred Okresným súdom Považská Bystrica sp. zn. 8C/30/2019.

30. Žalovaný a intervenient namietali, že žalobkyňa si uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na základe totožných skutkových tvrdení ako nároky na náhradu škody (sťaženie spoločenského uplatnenia, resp. jeho zvýšenie). Zásadnou otázkou v tomto konaní je teda otázka konkurencie práva poškodeného na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 a § 13 OZ a práva na bolestné a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 444 OZ. S konkurenciou týchto nárokov sa už vysporiadal Najvyšší súd SR v rozsudku zo dňa 28.5.2014 sp. zn. 7 Cdo 65/2013 (uverejnené aj v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR č. 1/2015), podľa ktorého ten istý skutkový dej môže v niektorom prípade zakladať

zároveň tak nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej fyzickej osobe na jej osobnostných právach; tieto nároky treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnej úpravy, ktorá sa na ne vzťahuje. Mal za to, že zo žiadneho ustanovenia zákona č. 437/2004 Z. z. nemožno vyvodiť, že by sa v rámci odškodňovania bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia mal zohľadniť aj zásah do dôstojnosti, súkromia alebo rodinného života poškodeného. Preto nie je vylúčené, aby sa žalobkyňa ako poškodená domáhala okrem náhrady škody na zdraví aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Nemajetkovou ujmou v zmysle ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je ujma v nemajetkovej sfére života fyzickej osoby, ktorá sa bezprostredne nepremiata do fyzickej integrity ani do majetkovej sféry fyzickej osoby a treba ju dôsledne odlišovať od majetkovej ujmy, vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami (pozri § 16 Občianskeho zákonníka) a inej nemajetkovej ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej integrity fyzickej osoby, za ktorú sa náhrada poskytuje podľa iných predpisov (pozri § 444 Občianskeho zákonníka). Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ je dosiahnuť vyváženosť medzi ujmou na hodnotách ľudskej dôstojnosti a jej konkrétnym finančným vyjadrením. Cieľom je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a poskytnúť čo najúplnejšiu a najúčinnjšiu občianskoprávnu ochranu osobnosti fyzickej osoby. Na rozdiel od toho, zmyslom náhrady ujmy vzniknutej ako priamy dôsledok zásahu do telesnej (fyzickej) integrity fyzickej osoby (§ 444 OZ) je poskytnúť relutárnu náhradu za ujmu spôsobenú poškodením zdravia, jeho liečenia alebo odstraňovania jeho následkov (bolestné), resp. za ujmu na zdraví, ktorá má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo preplnenie jeho spoločenských úloh (sťaženie spoločenského uplatnenia).

31. Po uvedenom rozhodnutí NS SR nasledovalo rozhodnutie Ústavného súdu SR zo dňa 13.8.2014 sp. zn. I. ÚS 426/2014, na ktoré poukazoval v konaní tak žalovaný ako aj intervenient. V ňom Ústavný súd SR uviedol, že nerozporuje názor sťažovateľky, že dôsledky poškodenia zdravia sa prejavili aj vo viacerých sférach jej súkromného a rodinného života. Z pohľadu citovanej platnej právnej úpravy (§ 2 ods. 2 a § 4 ods. 1 z.č. 437/2004 Z.z. pozn. súdu) je však zrejmé, že tieto ujmy sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a spoločnosti. Citované ustanovenia zákona č. 437/2004 Z. z. teda upravujú náhradu za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom, manželskom ale napríklad aj v politickom či športovom živote. Pokrývajú teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života, pri plnení jeho rôznych spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia. Uvedený názor prvého senátu Ústavného súdu SR je nevyhnutné vnímať v kontexte celého jeho rozhodnutia, ktorého výrokom bolo odmietnutie ústavnej sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť. Dôvodom odmietnutia ústavnej sťažnosti bolo, že zo strany všeobecných súdov rozhodujúcich vo veci sťažovateľa a zastávajúcich rovnaký názor na konkurenciu nemajetkovej ujmy (§ 11 a § 13 OZ) a SSU, nedošlo k porušeniu ústavou zaručených práv, pretože svoj právny záver zdôvodnili ústavne konformne. K samotnej otázke konkurencie nemajetkovej ujmy a SSU sa senát Ústavného súdu SR vyjadril iba v rámci reakcie na sťažnostné dôvody s vedomím, že mu neprislúcha dopĺňať, precizovať, či inak vylepšovať odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov. Nemožno teda prijať záver, že vyššie uvedené stanovisko Najvyššieho súdu SR k otázke konkurencie nemajetkovej ujmy (§ 11 a § 13 OZ) a SSU uverejnené pod R 1/2015 nie je súladné s ústavou, keďže Ústavný súd SR sa k tejto otázke vyjadruje len v rovine aplikácie jednoduchého práva s výslovným vedomím presahu potrieb svojho rozhodnutia. Uvedené neznamena, že takto vyjadrený názor senátu ústavného súdu nemá svoje opodstatnenie tak pre sťažovateľa, ako aj pre právnu prax. Pri konkurencii záverov najvyšších súdnych autorít je však uvedený charakter vyjadrenia právneho názoru ústavného súdu významnou okolnosťou a neumožňuje všeobecnému súdu odklon od záverov NS SR uvedených v R 1/2015 s odôvodnením ich prekonania rozhodnutím Ústavného súdu (viď Rozsudok Krajského súdu Trenčín č.k. 17Co/209/2018 - 177 zo dňa 19.12.2018).

32. Za osobnosť možno považovať človeka ako jednotlivca, ako subjekt poznania, resp. poznávania, prežívania a správania vo svojej spoločenskej podstate aj individuálnych zvláštnostiach, ako najmenšiu sociálnu jednotku aj určitú psychofyzickú a sociálno psychickú štruktúru. Z hľadiska psychológie sa osobnosť môže javiť ako systém duševných (ale nepochybne aj duchovných) vlastností a tendencií jednotlivca, charakterových čŕt, schopností, temperamentu, postojov, potrieb a záujmov, vzdelania, náboženského a kultúrneho zamerania, pričom jedným z podstatných rysov osobnosti je vedomie. Podstatou osobnosti sú jej vzťahy k vnímanej skutočnosti, k druhým ľuďom, ku kultúrno - spoločenským

hodnotám, k aktuálnemu stavu spoločensko - politického prostredia a pod. Tieto vzťahy sa prejavujú v styku s ľuďmi, v správaní človeka, jeho kultúrnymi výtvormi pod.

33. V zmysle ust. § 11 a § 13 OZ, mal potom súd za preukázané, že v danom prípade došlo k zásahu do osobnostného práva žalobkyne, konkrétne do jej práva na zdravie, telesnú integritu, ľudskú dôstojnosť, právo na seberealizáciu, vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľuďmi, s príbuznými, rodinný život, ako aj do jej osobnostného práva na súkromie, keď v dôsledku dopravnej nehody, za ktorú je zodpovedný žalovaný, sa natrvalo zmenil život žalobkyne, ktorá sa musela zriecť predchádzajúceho spôsobu svojho života, svojich záujmov, nakoľko pred dopravou nehodou sa starala o celý chod domácnosti, zmysel života na starobnom dôchodku mala v starostlivosti o rodinu, pomáhala svojim deťom, vnúčatám, trávila čas aktívne na chalupe, venovala sa záhradke, varila, piekla, zavárala, avšak po nehode zostala vo viacerých bežných každodenných úkonoch odkázaná nielen na svojho manžela, rodinu, ale aj na pomoc cudzej osoby (opatrovateľky), a to aj pri intímnych činnostiach ako je sprchovanie, obliekanie, čo obzvlášť ťažko prežíva, keďže je vo svojej podstate introvert. Pre prípad, že by sa nestihla presunúť na WC, musí používať plienky, čo je pre ňu dehonestujúce, deň trávi pasívne v ležiacej polohe na gauči, čím sa zhoršujú aj jej ostatné ochorenia (astma, srdcové ochorenie), má zhoršený zdravotný stav pri zmene počasia, kedy je aj v rámci bytu nútená sa presúvať za pomoci invalidného vozíka, alebo chodítka, nemôže navštevovať deti žijúce mimo jej bydliska, čo sa všetko prejavilo na jej psychickom stave, máva depresívne stavy, problémy so spánkom, beznádejný pohľad na budúcnosť a v neposlednom rade to ovplyvnilo aj jej dovtedy harmonický vzťah s manželom. Manžel vníma jej zmenenú povahu, keď teraz je na neho neustále nervózna, má pocit, že celý deň na neho „vrčí“, spolu plánovali pokojnú starobu na chalupe, čo sa nenaplnilo, nemohli tiež spolu osláviť 70 -te narodeniny žalobkyne a „zlatú“ svadbu. Narušenie vzťahu sa tiež prejavilo aj smerom k ostatným členom rodiny, keď žalobkyňa v depresívnych stavoch s nimi odmietala komunikovať. Žalobkyňa má navyše traumy a fóbiu z nutnosti sa osobne dostaviť k lekárovi či na úrad. Súd preto dospel k záveru, že peňažná satisfakcia je opodstatnená, nakoľko morálna satisfakcia (§ 13 ods. 1 OZ) nie je v danom prípade postačujúca.

34. Námietku žalovaného a intervenienta, že nároky na náhradu škody a na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch boli žalobkyňou uplatnené duplicitne, keď dôvodili, že žalobkyňa uplatňuje na základe jedného skutkového tvrdenia dva samostatné hmotným právom upravené nároky, a to nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 OZ a nárok na náhradu škody na zdraví za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia resp. jeho zvýšenie, ktoré však sú samostatnými právnymi prostriedkami ochrany fyzickej osoby, preto ich nie je možné uplatniť na základe rovnakých skutkových tvrdení, súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

35. Faktom je, že v praxi však môže dôjsť k tomu, že práv a zo zodpovednosti za spôsobenú škodu a z porušenia osobnostných práv, si budú najmä v čiastkových nárokoch na odškodnenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia oproti právu na náhradu nemajetkovej ujmy značne konkurovať, pretože budú založené na základe sčasti totožných a sčasti veľmi príbuzných skutkových okolnostiach. V danom prípade súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyne teda zameral pozornosť na ich dôsledné odlíšenie.

36. Zo znaleckého posudku predloženého v trestnom konaní vyplýva, že v rámci bolestného boli obodované, a teda zohľadnené, iba konkrétne zranenia žalobkyne, ktoré utrpela pri dopravnej nehode - tržnú ranu na čele a zlomeninu oboch členkov liečenú operačne a v rámci sťaženia spoločenského uplatnenia bola zohľadnená pourazová deformita distál. predkolenia a členka, obmedzenie pohyblivosti členkového kĺbu stredne ťažké, obmedzenie pronácie a supinácie nohy - ľahké, trvalý, chronický opuch a lymfedém predkolenia a členka, jazvy po úraze - za rozsiahle tržné rany. Vychádzajúc zo spisu Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 8C/30/2019-71 zo dňa 23.10.2019 súd pri určení rozsahu zvýšenia náhrady za SSU vzal do úvahy predovšetkým vyšší vek žalobkyne a skutočnosť, že v dôsledku úrazu je nútená zdržiavať sa doma, pričom ani tam nie je schopná sa riadne pohybovať, že sa jej svet zmenšil po úraze predovšetkým na priestory bytu (bod 51. cit. rozsudku). Vychádzajúc zo skutočnosti, že u žalobkyne sa jedná o staršieho človeka, kde schopnosť naučiť sa zvládať sťažujúcu situáciu a improvizovať je oveľa nižšia ako u mladšieho človeka, domáce práce musí vykonávať po úraze manžel, žalobkyňa nie je samoobslužná primerane veku, nemôže vykonávať prechádzky, nákupy, absolvovať návštevy a cesty (bod 50. cit. rozsudku). Predmetné bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, resp. jeho zvýšenie teda zohľadňuje ujmy spôsobené zásahom do telesnej integrity žalobkyne, jej vytrpené bolesti a trvalé následky na jej zdraví a obmedzenia s tým súvisiace, avšak nezohľadňujú zásahy tým spôsobené a

prejavujúce sa v citovej ujme spočívajúcej v nepríjemných pocitoch, smútku, šoku z dopravnej nehody, v jej prežívaní nielen terajšej situácie ale aj pohľadu na budúcnosť, psychike, strate potrebnosti, zmyslu života, pocite zníženej ľudskej dôstojnosti, práve na sebarealizáciu, narušení intimity, či zmeny, ktoré tým nastali vo vzťahu k manželovi a ostatným blízkym osobám, súkromnom živote žalobkyne, ochudobnení o spoločenský život, ktorým žila pred dopravnou nehodou - udržiavaní vzťahov so širšou rodinou. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že tieto následky sú celkom odlišné od tých, ktoré boli zohľadňované pri obodovaní bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne, resp. jeho zvýšenia. K duplicitnému uplatneniu náhrady za ten istý zásah teda v danom prípade nedošlo. Pokiaľ svedok, manžel žalobkyne, v priebehu konania sp. zn. 8C/30/2019 opísal, okrem iného, aj skutočnosti, ktoré sa javia ako totožné so skutočnosťami podstatnými pre priznanie nemajetkovej ujmy, súd uvádza, že pre rozhodnutie v tejto veci je podstatné, z akých skutkových tvrdení súd vychádzal pri rozhodnutí o priznaní zvýšenia SSU, nie samotná výpoveď svedka.

37. Súd nemal pochybnosť o ujme, ktorá nastala v osobnostnej sfére žalobkyne, ktorú vierohodne a detailne opísali svedkovia - manžel žalobkyne, žijúci s ňou v spoločnej domácnosti ako aj dcéra žalobkyne, ktorá intenzívne žalobkyni pomáhala v najkritičnejšom období a do dnešného dňa ju pravidelne navštevuje. Súd sa nestotožnil s tvrdením intervenienta, že psychické prežitky žalobkyne môže reprodukovať len ona samotná. Naopak, výsluch žalobkyne (ktorý ani žiadna zo strán nenavrhol) pri jej súčasnom zdravotnom stave by v nej mohol opätovne obnoviť prežité traumy a prispieť k zhoršeniu psychického i celkového zdravotného stavu žalobkyne. Súd mal tiež za nepochybne preukázané výsluchom svedkov, ako aj predloženými listinnými dôkazmi, že opatrovateľská služba bola priznaná žalobkyni v príčinnej súvislosti s úrazom pri predmetnej dopravnej nehode. Okrem dopravnej nehody sa neudiali žiadne skutočnosti, ktoré by spôsobili také následky, pre ktoré by jej bolo potrebné priznať opatrovateľskú službu. Z rozhodnutia o priznaní opatrovateľskej služby a zmluvy o poskytovaní sociálnej služby je zrejmé, že táto bola priznaná v rozsahu obmedzení, ktoré má žalobkyňa následkom úrazu. Pochybnosti, ktoré prezentoval žalovaný súd považoval za účelové. V konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by akýmkoľvek spôsobom túto skutočnosť spochybňovali, a preto súd nepovažoval za potrebné vykonávať v tomto smere ani ďalšie dokazovanie (výsluch svedkyne T. Z. J. - referentky odboru sociálneho oddelenia MsÚ).

38. Neopodstatnená bola tiež námietka žalovaného, ktorou žiadal uplatniť sudcovskú koncentráciu konania, čo do predložených dôkazov žalobkyňou „až“ v rámci repliky (napr. rozhodnutia o priznaní opatrovateľskej služby). V tomto smere súd uvádza, že účelom sudcovskej koncentrácie (§ 153 CSP) je zabrániť tomu, aby strany zdržiavali spor neskoro vykonanými procesnými úkonmi, napr. nie je želané, aby strana sporu predkladala skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy až na pojednávaní, čo by mohlo znamenať zmarenie účelu už nariadeného pojednávania a požiadavku na vytýčenie ďalšieho pojednávania. Ak teda žalobkyňa predložila dôkazy v rámci repliky, nemožno uvažovať o ich oneskorenom predložení. Nakoniec nie je vylúčené, aby dôkazy boli predložené aj priamo na pojednávaní, ak sú bezprostrednou reakciou na nové skutočnosti, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania. Včasnosť predložených prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany je pritom na posúdení súdu.

39. Súd sa však stotožnil s námietkou žalovaného a intervenienta o neprimeranosti uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy. Podľa názoru súdu je výška žalobkyňou požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy na osobnostných právach (20.000,- Eur) neprimeraná okolnostiam prípadu a následkom zásahu do týchto práv. Náhrada nemateriálnej ujmy v peniazoch slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy, pričom pri stanovení jej výšky súd musí zohľadniť okolnosti, za ktorých k tejto ujme došlo (§ 13 ods. 3 OZ). Takýmito okolnosťami sú okrem iných aj otázky súvisiace so zavinením zásahu do práv na ochranu osobnosti. Vyššia náhrada bude prichádzať do úvahy v prípadoch úmyselného zásahu do práv na ochranu osobnosti ako v prípade nedbanlivosti. Ďalej súd vychádzal z kritérií, ktorými sú závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby, ako aj z ústavného princípu proporcionality, v zmysle ktorého odškodnenie má byť dostatočné, dôstojné a adekvátne. Prihliadol nielen na následky vzniknuté v dôsledku dopravnej nehody (zásadná zmena života, strata súkromia, intimity, narušenie manželského, rodinného života, psychické následky, pocity zníženej dôstojnosti), ale aj na príčinu dopravnej nehody (to, že k zásahu do práv žalobkyne došlo z nedbanlivosti, situácia žalovaného mrzí).

40. Podľa nálezu Ústavného súdu SR 288/2018 z 5.12.2017 pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Súd teda preskúmal rozhodnutia súdov SR v obdobných prípadoch a porovnal ich s daným prípadom. Nemajetková ujma porovnateľná s uplatnenou výškou nemajetkovej ujmy bola priznávaná rodičom za stratu dieťaťa. Táto strata je pre rodiča všeobecne považovaná za väčšiu než akékoľvek poškodenie jeho zdravia. I keď v uvedené tragické situácie možno len ťažko porovnávať, pre rozhodnutia súdov v obdobných veciach je takéto porovnanie nevyhnutnosťou vylučujúcou excesy v rozhodovacej praxi. Preto v prípade žalobkyne, ktorá je sama matkou, resp. starou matkou považuje súd ujmu na jej osobnostných právach, ktorú utrpela v dôsledku dopravnej nehody za menšiu, než utrpeli v iných prípadoch rodičia v dôsledku straty dieťaťa pri dopravnej nehode (rozhodnutia pri strate dieťaťa: napr. KS NR sp.zn. 5Co/264/2017 - finančná náhrada 25.000 eur, KS PO sp. zn. 17 Co 212/2015 zo dňa 26.5.2015-finančná náhrada 2 x 20.000 eur, KSBA sp.zn. 4Co 470/2011 - finančná náhrada 24.895,44 Eur, KS TT sp.zn. 24Co 479/2012 - finančná náhrada 25.000,-, KS PO sp. zn. 20 Co 183/2014 zo dňa 26.5.2015-finančná náhrada 23.000 eur, KS ZA sp. zn. 8 Co 264/2013 zo dňa 28.10.2013 - finančná náhrada 10.000 eur KS PO 17Co 149/2017 zo dňa 25.9.2018 - finančná náhrada 15.000,- za stratu dieťaťa a vnuka, 25.000,- za stratu manžela). Porovnateľným tejto veci je prípad pri poškodení zdravia osoby (bez následku smrti), kde Krajský súd v Trnave v konaní pod sp.zn.25Co 103/2018 dňa 18.7.2018 priznal titulom náhrady nemajetkovej ujmy finančné odškodnenie vo výške 2.500 eur /zmena života, pred úrazom vela športoval, vyradená ľavá ruka, pretrvávajúce bolesti, pri niektorých činnostiach vyžaduje pomoc manželky, dopad na finančnú stránku rodiny, fobia z nákladných áut - bez vážneho narušenia intimity cudzou osobou (opatrovateľkou) a bez takých závažných obmedzení ako je nemožnosť sa dostať z bytu von, resp. za veľmi sťažených podmienok/ alebo rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/209/2018 zo dňa 19.12.2018 (poškodenie zdravia bez následku smrti - s následkom obmedzenia spôsobilosti na právne úkony, nedošlo k odsúdeniu vodiča vozidla a ani k jeho administratívne postihu pre nepreukázanie jeho zavinenia). Súd sa nestotožnil s názorom právneho zástupcu žalobkyne, že náhrady treba porovnávať s náhradami priznávanými v Rakúsku a Nemecku. Pre posúdenie primeranosti výšky náhrady nemajetkovej ujmy je však možné porovnať českú právnu úpravu, pretože vychádza z nám najbližšieho sociálneho, ekonomického a kultúrneho prostredia. V ustanovení § 444 ods. 3 Občianskeho zákonníka platnom do 31.12.2013 stanovila česká právna úprava popri náhradách majetkových škôd aj jednorazové odškodnenie pozostalých, a to vo výške 240.000 Kč/9.600 Eur pre manžela, deti a rodičov, 175.000 Kč/7.000 pre súrodencu. To všetko s výnimočnou prípustnosťou súčasného nároku aj podľa práva na ochranu osobnosti (viď rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/209/2018 zo dňa 19.12.2018) . S poukazom na uvedené sa súdu javila primeraná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 4.000,- Eur. Vo zvyšnej časti, t. j. nad výšku súdom určenej náhrady nemajetkovej ujmy, súd žalobu ako neopodstatnenú zamietol.

41. O nároku na náhradu trov konania žalobkyne súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C. s. p. Žalobkyňa mala úspech čo do meritum veci, teda v otázke zásahu do osobnostných práv žalobkyne, neúspech mala v časti nepriznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej výška priznania však závisela od úvahy súdu, a preto súd žalobkyňu priznal proti žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% (viď nález ÚS ČR z 22.6.2000, sp. zn. III.ÚS 170/99). V zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré možno podať na Okresnom súde Považská Bystrica v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok).